

[Himmelstrup.]

at de bør ske ved Lov og ikke ved Finansudvalgsbeslutning.

Man maa naturligvis være klar over, at de private Pengeinstitutter uden Glæde ser, at Staten trænger sig ind paa et Omraade, som hidtil er blevet forvaltet af dem paa en udmærket Maade, og som er deres naturlige Virksomhedsomraade. Det er i Virkeligheden urimeligt, at Staten gør dette. Saa vidt jeg ved, er der imidlertid ikke blevet protesteret mod det, formodentlig ud fra den bestemte Forudsætning, at der her er Tale om et tidsbegrænset Forsøg, som vil foregaa i ganske bestemte og faste Rammer. Men de Rammer, som Loven altsaa foreskriver eet Sted, faar den højtærede Finansminister et andet Sted i Loven en vidtgaende Bemyndigelse til at ændre, naar han kan opnaa Finansudvalgenes Tilslutning dertil. Den Rente, som den højtærede Finansminister selv opgiver til 4,1 pCt., naar Løbetiden paa 5½ Aar gaar helt til Ende, kan han afgørende forandre. Hvis den højtærede Finansminister faar Finansudvalgenes Tilslutning til at ændre disse Stats-Spareobligationers Indkøbsværdi, f. Eks. fra 20 Kr. til 15 Kr., saa forandres i Virkeligheden den Rente, som opnaas af det Beløb. Jeg vilde have ønsket, at den højtærede Finansminister, naar han nu gør dette Eksperiment — og det er jo et Eksperiment —, havde lagt det fast i ganske bestemte Rammer, saaledes at man kunde se, hvad Resultatet var blevet af det, og der ikke var denne Adgang til at foretage saadanne Ændringer.

Et andet Løkkemiddel, som den højtærede Finansminister anvender for at faa disse Stats-Spareobligationer til at slaa an, er den Bestemmelse, som findes i § 3, sidste Stykke, nemlig at Ejerne, naar Obligationens Løbetid er over tre Aar, bliver fri for Indkomstskat deraf og ligeledes for Formueskat. Her mener jeg, at den højtærede Finansminister er inde paa det helt rigtige. Naar man vil stimulere Opsparingen, er Skattelempelsen netop en udmærket Vej, men det forekommer mig rigtignok, at man skulde give disse Lempelser ikke alene til dem, der opsparer ved Stats-Spareobligationer, men ogsaa til alle Smaa-sparere, og jeg vil gerne spørge den højtærede Finansminister, om man maa se den indrømmede Skattefrihed som en Tilkendegivelse af, at den højtærede Finansminister ved førstkommende Lejlighed — den maa jo indtræffe, naar næste Gang Indkomst- og Formueskatte-loven skal til Re-

vision — vil bestræbe sig for at gaa videre ad den Vej ved at give Skattefrihed til andre end dem, der opsparer til det Formaal, her er Tale om.

Og saa kan jeg ikke nægte, at jeg be-
tragter § 4 i Lovforslaget om eventuel Brug af disse Penge som en meget vigtig Bestemmelse; for det er rigtigt, at hvis disse Lovforslag skal opfylde deres pengepolitiske Formaal, maa Pengene trækkes ud af Funktion, saa maa de ikke bruges. Jeg maa tilstaa, at jeg er meget bange for, at dette ikke helt vil ske. Jeg synes ogsaa, at den højtærede Finansminister har holdt sig en Udvej aaben, som ikke rigtig huer mig. Det ligger deri, at de Beløb, der kommer ind i Kraft af dette Lovforslag ved Udstedelse af baade Statsgældsbeviser, Skatkammerbeviser og Stats-Spareobligationer, endelig ikke maa blive gravet op for tidligt. Dèr er jeg lidt bange for, at hvis man fortsætter den økonomiske Politik, som har været ført her i Landet, med et ganske overordentlig voldsomt Forbrug af offentlige Midler, samtidig med at Forholdet er dette, at man ikke gennem de direkte Skatter og vel heller ikke gennem de indirekte Skatter kan tage flere Penge, men eventuelt maa tage Pengene i Form af Laan — at man da vil staa i Fare for at angribe de Beløb for tidligt, som er nedkulet ved disse Foranstaltninger.

Den højtærede Finansminister fik i December Maaned i Fjor et Beløb paa ikke mindre end 277 Mill. Kr., var det vel. Af disse er ganske utvivlsomt den væsentligste Del brugt; jeg husker ikke i Øjeblikket, hvor meget der er tilbage, men den væsentligste Del er sikkert brugt. Hvis Staten fortsætter sit Forbrug i den kommende Tid som hidtil, risikerer vi, at ved Slutningen af dette Aar eller maaske i Begyndelsen af næste skal den højtærede Finansminister laane igen. Saa er det meget nærliggende, hvis der er disse Laan, som han har staaende, og som han maa forrente, at tage dem. Og saa vil efter min Mening hele Formaalet med Foranstaltningen meget let kunne forflygtiges; saa vilde jo disse Foranstaltninger blive forvandlet fra at være pengepolitiske Foranstaltninger til at blive rene Statslaan. Jeg er klar over, at den højtærede Finansminister ikke kan gøre dette uden Rigsdagens Finansudvalgs Tilslutning. Det er muligt, det er nødvendigt at have denne Ventil, men jeg mener, vi skal gøre os klart, at hvis Lovforslagene skal opfylde deres Formaal, er det af afgørende Betydning, at Finansministeren ikke for tidligt